

# EL-DELEBILSPROJEKTET: FORTRÆNG 1000 FOSSILE BILER

## Opsamling

Aarhus Kommune og TADAA! satte i 2017 fokus på udbredelse af el-delebiler i Aarhus-området. Formålet var, at undersøge, hvorvidt der ved introduktion af en grøn deleøkonomisk mobilitetsservice i lokale områder, kan skabes grundlag for at fortrænge konventionelle biler, skabes bedre mobilitet eller på anden måde tilføres værdi.

Visionen om at 'fortrænge 1000 fossile biler' blev opsat som en ambitiøs hensigtserklæring fra projektets deltagere om, at der i projektperioden skulle arbejdes målrettet med de lokale muligheder i Aarhus Kommune.

Det kan ikke direkte påvises eller afvises, hvorvidt el-delebilerne har fortrængt fossile biler, da flere faktorer er medvirkende hertil. Evalueringen af projektet viser dog, at brugerne har gjort sig meget positive erfaringer med brugen af el-delebiler, og at disse er med til at give en bedre mobilitet i hverdagen. På trods af, at der ikke er udbredt så mange el-delebiler som forventet i projektperioden, har indsatsen givet vigtig læring, som fortsætter i nye sammenhænge i 2018.

## Projektets fokus

Projektets overordnede fokus var at fremme delebilisme på el i fællesskaber som eksempelvis boligområder gennem følgende tre delmål:

1. At udbrede så mange el-delebiler som muligt i 2017.
2. At demonstrere mulighederne med el-delebilsordninger.
3. At bidrage med konkrete erfaringer med deleøkonomi.

Projektet har således adresseret tre centrale dagsordener i Aarhus Kommune:

### Det CO<sub>2</sub>-neutrale Aarhus

- At udbrede så mange el-delebiler som muligt og dermed skabe adgang og kendskab til elbiler, som har svært ved at finde vej til markedet i dag
- At undersøge el-delebilerne potentiale som et middel til fortrængning af fossile biler og dermed CO<sub>2</sub>

### Mobilitet

- At arbejde med nye mobilitetsservices for byens borgere
- At undersøge, hvilken værdi bilerne har for brugerne af bilerne
- At undersøge, hvordan ordningen indgår i sammenhæng med den øvrige transport, og om de fortrænger biler

### Deleøkonomi

- At undersøge *deleøkonomi i praksis* – i dette tilfælde når den bygges op omkring lokale fællesskaber
- herunder hvilke udfordringer og muligheder, der knytter sig til det *at dele bil* med andre i fællesskabet

## Projekts resultater og vigtigste læringspunkter

I efteråret 2017 blev der gennemført en evaluering på baggrund af kvantitative data over bilernes faktiske kørselsmønstre og kvalitative undersøgelser af enkelte brugeres erfaringer. Alle analyser er lavet på baggrund af det

tilvebragte materiale, som i kvantitet ikke danner grundlag for signifikante konklusioner. Analysen skal således overordnet betragtes som et kvalitativt studie.

Rapporten er offentlig tilgængelig og hentes på [www.tadaacar.dk/1000biler](http://www.tadaacar.dk/1000biler)

Nedenfor sammenfattes hovedpointerne fra denne rapport.

## Borgerperspektiver

Evalueringen har et stort fokus på brugernes egne oplevelse af at have adgang til el-delebiler.

### Overordnede erfaringer fra brugerne

- **Den typiske bruger ejer ikke en bil i dag**, og flertallet af de adspurgte udtrykker, at el-delebilen bidrager til at udskyde eller afholder dem fra at købe bil
- For brugerne drejer det sig i høj grad om **at kunne fragte mere**, end hvad der er muligt med de primære alternativer som er bus, cykel og gang – eksempelvis større indkøb uden for byområdet
- **Let tilgængelighed** og bekvemmelighed er centrale argumenter for at indgå i delebilsordningen
- **”Turen” ville ofte ikke være foretaget eller ville være foretaget med cykel, bus eller gang**, hvis ikke brugeren havde haft adgang til en delebil
- Dele bilen bruges ved **kortere ture**, da booking af bilen med en overnatning opleves som for dyr
- De fleste brugere **anvender delebilerne mellem 08:00 – 16:00**, hvilket på længere sigt kan være med til at afhjælpe trængselsaspektet, da turene ligger uden for myldretid
- Brugere oplever **en form for fællesskabsfølelse over bilen**. Dog kender brugerne af bilerne ikke hinanden og delebilerne opleves ikke som noget, der øger fællesskabet i lokalområdet som sådan
- Det er en stor fordel at **bilerne er investeringsfri** for brugerne **og fri for praktisk arbejde** såsom rengøring og vedligeholdelse
- **Elbilen er brugervenlig**, fungerer upåklageligt og med automatgear – og får en særdeles god modtagelse
- Flertallet fremhæver **miljøperspektivet som vigtigt**
- Størstedelen af de adspurgte vil **anbefale delebilsordningen** til andre

## Samfundsperspektiver – og målfrielse

Der er i begyndelsen af 2018 24 el-delebiler i Aarhus Kommune. At der ikke er flere ved projektafslutningen knytter sig bl.a. til længerevarende beslutningsprocesser med beboerdemokrati, finansiering af ladeinfrastruktur og tøven hos potentielle brugere (der skal være en vis volumen af brugere for at det økonomisk giver mening, at etablere en delebil i et givent område). Endeligt

kræver en el-delebil fra TADAA! en fast parkeringsplads med en dedikeret ladestander. I en storby som Aarhus har det vist sig at være en udfordring.

Antallet af biler står således ikke mål med den opsatte vision. Projektets hypotese var, at én delebil på el fjerner mellem 4-10 fossile biler fra vejene. Dermed skal der mellem 100-250 delebiler på el til for at leve op til den ambitiøse vision om at fortrænge 1000 fossile biler fra vejene i Aarhus Kommune. Dertil kommer, at det

har vist sig svært at dokumentere, hvorvidt el-delebilerne medvirker til at fortrænge fossile biler. Det skyldes blandt andet, at brugerne af el-delebilerne har vist sig primært at være folk, som ikke ejede en bil i forvejen. Her kan der dog være en langsigtet afledt effekt, såfremt brugerne afholdes fra at anskaffe sig en bil i fremtiden.

Til trods for den begrænsede fortrængningseffekt nu og her, viser projektet en række gevinster – herunder brugernes positive modtagelse – som kan være grundlag for en større udbredelse af i de kommende år.

### Overordnede konklusioner

- **Delebilen er en ekstra gode og luksus i hverdagen**, men ikke en nødvendighed. Delebilen er nice-to-have og ikke need-to-have. Den er praktisk, når der skal handles ind og hentes børnebørn, og den supplerer cyklen og den offentlige transport rigtig godt. På den måde giver den brugerne en oplevelse af **bedre mobilitet** i hverdagen.
- En effekt af delebilsordningen er, at der skabes **'lighed i mobilitet for alle sociale lag'** ved at give borgere uden egen bil mulighed for en øget og forbedret mobilitet.
- **Det kan ikke konkluderes, hvorvidt el-delebilen fortrænger fossile biler i dag**, da den primært erstatter cykler og offentlig transport i de nuværende områder. Den gør det dog **nemmere ikke at eje en bil** og kan derfor have en mere **langsigtet fortrængningseffekt** ved at udskyde eller afholde flere fra bilkøb.
- Her understøttes også nye måder at tilgå transport på, hvor **adgang til bil fremfor ejerskab af bil** kan udbredes og forankres over tid. De ikke-brugere, der er blevet interviewet i evalueringen udtrykker bekymringer om "det at dele" i det daglige. De adspurgte brugere kan dog afkræfte dette som et problem. De oplever **ingen problemer med at dele i praksis**.
- **24 el-debiler er et godt resultat** set i forhold til et ellers svigtende elbilmarked. Transportområdet er et centralt indsatsområde i klimaindsatsen og en milepæl i Aarhus Kommunes klimaplan frem til 2020 er, at andelen af elbiler fortsat er over landsgennemsnittet. Det hjælpes på vej af el-delebilerne og det vurderes at **projektet alene har øget mængden af elbiler i Aarhus Kommune med 5 % i 2017**.
- Gennem en brugervenlig ordning er el-delebilen med til at **introducere ny teknologi** til flere borgere.
- Samtidig giver debilen en efterspurgt mulighed for at være **klimabevidst på en let måde** i hverdagen.

## Kontakt

Projektet er et samarbejde mellem TADAA! og Aarhus Kommunes Klimasekretariat. Hvis du vil vide mere, er du velkommen til at kontakte en af de nedenstående.

Karina Svanborg  
Projektleder, Klimasekretariatet,  
2920 9240  
[svka@aarhus.dk](mailto:svka@aarhus.dk)

Mathias Selchau Majlund,  
Forretningsudvikler, TADAA!  
41 77 01 41  
[masm@tadaacar.dk](mailto:masm@tadaacar.dk)



Part of the Insero Group